

ſætte, at Ministeriet i Stedet for at følge den Politif, det nu har fulgt, var gaaet den ganffe naturlige, fimple Bei at ſige: Vi kunne godt ſe, at Folkethinget og Landſthinget have ondt ved at forſtaa hinanden og komme til gjensidig Forſtaaeſe. „Derfor vil jeg nu“ — det kunde Conſeilspraesidenten have ſagt — „have, at de begge to ſkulle prøve, hvor langt de kunne komme; men jeg ſkal lovalt, ſtrængt og ſamvittighedsfuldt overholde enhveres Ret efter Grundlovens § 49.“ Ja, ſaa vilde rimeligviis Følgen være blevet den, at Ministeren ingen Penge havde ſaaet af Folkethinget, og ſaa var han gaaet ſin Bei, naar han ikke vilde bestride Udgifterne af ſin egen private Formue, og det vilde han vel ikke. (Afbrydſe.) Ja det kunne vi ikke fortænke Ministeren i; det vilde jeg heller ikke have gjort. Hvad vilde der ſaa være ſket? Saa vilde der være kommet et andet Ministerium, og ſaa vilde Et af To være blevet Tilfældet. Enten vilde Landſthinget ikke viſe ſig ſaa ſtridbart, ſom det almindelig paaftaaſ; men det vilde viſe ſig at være det ſamme fredelige, høiſelige, herlige, medgjørliche Thing ſom i gamle Dage, og ſaa vilde Enighed være tilveiebragt med det Samme med det nye Ministerium, eller og ſaa vilde Landſthinget være et ſtridbart Thing, og ſige: Nu maa vi en Gang viſe, hvad vi kunne, ſætte Ministeriet Stolen for Døren og nægte Finantzloven. Det kunde Landſthinget gjøre, og ſaa vilde det Ministerium være ſærdigt og ſaa vilde vi ſe det forførdelige Spil, at der blev ſpillet Boldt med Miniſtre. (Afbrydſe.) Ja de vare jo ikke døde af det, nei, de døde bagefter. Og naar ſaa det var ſket et Par Gange, vilde begge Thing komme til at forſtaa, at ſaa længe de forſatte dette Boldtſpil, maatte efter Forfatningens Alt ſtaa ſtille. Thi dette er jo Løsningen af Konfliktten mellem Thingene, den eneſte forſtandige og forfatningsmæſſige Løsning efter § 2, at ſaa længe de ikke kunne blive enige, ſaa blive vi ſtaaende, hvor vi ere; derfor gaar Staten ikke til Grunde, men vi komme ikke et Skridt videre, og naar man vilde have ſaſtholdt dette Synſpundt og ganffe rolig ladet begge bruge deres Magt til det Yderſte, og holde paa det, at ſaa længe kom der ingen Løsning, intet Fremſkridt, ja, ſaa kan man være fuldſtændig forviſſet om, at de havde fundet hinanden for længe ſiden, og den Ting var ordnet i Overenſtemmeſe med § 2. Hvorfor har man da ikke gjort det? Ja, det ſkal jeg ſenere komme til, men det er ikke Folkethingets Skyld, at dette Forſøg ikke er gjort.

Endelig er der den tredie Bei — thi jeg antager ikke, at Ministeriet vil ind paa denne

Bei med Boldtſpillet: nei, det tror jeg, de have en naturlig Moddydelighed for — denne tredie Bei, det er en direkte Forhandling ſom den, der nu er givet Anledning til ved dette Forſlag, ſom her er fremsat, en direkte Forhandling mellem Statsmagterne og ganffe ſærlig mellem Landſthinget og Folkethinget om Grundlovens Forſtaaeſe og om at faae en Løsning under Form af Grundlovsforandring. Jeg for mit Vedkommende har ikke det Mindſte imod en ſaadan Form. Jeg indrømmer, jeg tror ikke, at det for Diebikket er muligt, jeg tror ikke, at det fører til Noget; jeg tror ikke, at man er tilſtrækkelig klar over, hvad Forfatningens virkelige Mening er, og hvor Grændſen er for Ens Magt. Jeg tror heller ikke, at det Forſlag, ſom foreligger, er ſaa godt ſom Grundlag, ſom Regjeringen tror, og jeg har ſtadig den Tro, at den egentlige Løsning, ſom jeg antydede, ligger i Grundlovens § 13. Det kan være meget godt, at en ſaadan Forhandling ikke afviſes; tværtimod. Men Hovedſagen er, at man i Forveien gjør ſig det klart: er Betingeſerne til Stede for direkte Forhandling? Er Betingeſerne til Stede i Landſthinget for en Forſtaaeſe med Folkethinget? Er man i Landſthinget paa det Rene med, at Forfatningens Grundtanke er Grundlovens § 2, er den, at ſaa længe man ikke er enig, ſaa bliver det Alſammen ſtaaende? Det er jeg meget i Tvivl om; den fjendtlige Maade, hvorpaa Landſthinget i Sjør ſtillede ſig til den midlertidige Finantzlov, ſom dog var et klart og rent Udtryk for denne Grundtanke, viſte mig, at Landſthinget ikke har Betingeſerne derfor, og at det, der foreſvævede Flertallet i Landſthinget, aabenbart var en anden Betragtning, den Betragtning nemlig, at naar Thingene ikke kunne blive enige, ſaa gjør Regjeringen, hvad den vil; naar Thingene ikke kunne blive enige, ſaa dukker den gamle Abſolutiſme op. Det er denne Betragtning, ſom viſer, at man ikke har forſtaaet, at Tiden før 1848 er abſolut færdig, at der med 1848 er begyndt en ny Tid, og at Grundlaget ikke er den gamle Abſolutiſme, blot mere indſtrænket, men en konſtitutionel Forfatning. Ja, ſom ſagt, jeg er i Tvivl om, at man i Landſthinget er i ſaa fuld Forſtaaeſe med det, ſom jeg betragter ſom en meget moderat Opfattelſe af Grundloven. Jeg er i Tvivl derom, jeg veed det ikke. Det kan være, at Tiden er der, det kan være, det kun er hos et Mindretal, maatte hos et Flertal, det kan jeg ikke dømme om. Fra Landſthingets Side foreligger der Intet, hvorefter jeg kan have nogenſomhelſt berettiget Dom om, hvorvidt Betingeſerne der ere til Stede for at kunne tilveiebringe en Forſtaaeſe. — Med Henſyn